Hälso- och sjukvårdsregionrådet
*Anna Starbrink (L)*

INTERPELLATIONSSVAR

RS 2022–0164

2022-03-22

# Svar på interpellation 2022:09 av Galina Monsalves Leal (S) om ojämlik hälsa i Järva

Galina Monsalves Leal (S) har ställt följande frågor om ojämlik hälsa i Järva

1. Hur arbetar du för att säkerställa att jämlik vård ges inom Region Stockholm?
2. Hur arbetar du för att uppnå vård efter behov i Region Stockholm?
3. Hur arbetar du för att fler mottagningar skall etablera sig där vårdbehovet är störst?
4. Hur ser du på möjligheten att kombinera en fri etableringsrätt för vårdbolag och en jämlik etablering efter behov?

Som svar vill jag anföra följande:

Region Stockholm arbetar med att nå en jämlik och förbättrad folkhälsa och bidra till att sluta hälsogapet i enlighet med länets utvecklingsplan RUFS 2050. I linje med RUFS 2050 ligger Region Stockholms folkhälsopolicy - god hälsa och minskade hälsoklyftor i befolkningen, som antogs av regionfullmäktige i november 2021 och som nu implementeras i nämnder och bolag. Inom hälso- och sjukvården innebär detta bland annat att vårdutbud samt hälsofrämjande och förebyggande insatser ska planeras utifrån befolkningens behov och kompensera för ojämlikheter i befolkningens hälsa. Det innebär även att i avtals- och kunskapsstyrningen skapa incitament och möjligheter för enskilda vårdutförare att minska skillnader och stärka bemötandet av särskilt sårbara grupper.

Husläkarmottagningarna har en central roll i det lokala folkhälsoarbetet. Särskilt prioriterat är att stärka folkhälsoinsatserna i just socioekonomiskt svaga områden, där hälsan idag är sämre. Även BVC:s roll har stärkts i form av en gradvis utökning av hembesöksprogrammet som stöttar förstagångsföräldrar under barnets första 18 månaderna i områden med högt CNI. Det är också av stor vikt att barn med risk för att utveckla kariessjukdom identifieras tidigt. Därför kommer den första tandkontrollen tidigareläggas till ett års ålder i stället för två år i de områden där sannolikheten att utveckla kariessjukdom är som störst.

En viktig del i folkhälsoarbetet är att informera och öka kunskapen om hälsa hos invånarna- och hälsoinformatörernas roll har stärkts i en rad utpekade områden under 2021 och 2022. Uppdraget är att nå fram till de grupper som saknar kunskaper om cancerscreening, riskfaktorer och sjukdomar samt vaccination och covid-19 för att förebygga ohälsa.

Under 2021 har Region Stockholm lanserat Arena Folkhälsa. Inom ramen för Arena Folkhälsa förs dialoger med länets kommuner om hur de arbetar för att utveckla hälsan. En viktig uppgift för regionen är att samla in och sammanställa statistik och kunskap som kommunerna kan använda i sitt arbete lokalt. Ett utvecklat stöd underlättar för enskilda kommuner att prioritera insatser som gör störst nytta för hälsan, inte minst för kommuner som brottas med socioekonomiska utmaningar där hälsan generellt är sämre.

Utöver detta tar hälso- och sjukvårdsförvaltningen löpande fram flera olika prognoser över framtida behov, liksom rapporter med aktuellt folkhälsoläge och hälsa inom olika befolkningsgrupper. Indikatorer för hälso- och sjukvårdens kvalitet följs även upp på systemnivå. Därutöver används folkhälsoenkäten och rapporter som underlag till budget och verksamhetsplaner samt för att komplettera bilden av vårdkonsumtion och möjliggöra riktade insatser.

Gällande de geografiska placeringarna av vårdgivare ger upphandlingar enligt Lagen om offentlig upphandling (LOU) och avtal med vård i egen regi möjlighet att styra placeringarna. När det gäller verksamhet som bedrivs enligt Lagen om valfrihetssystem (LOV) är möjligheterna mer begränsade.

För att främja geografisk spridning testas nu ett incitamentssystem för reviderade vårdvalet BUMM. Vårdgivare kan ansöka om att driva vård på två adresser (med ett lägre totalt bemanningskrav än två fullstora mottagningar) om en av dem ligger i ett av några utpekade områden. Om det blir framgångsrikt är det sannolikt att samma modell även kan användas inom andra vårdområden.

Det främsta verktyget för att styra vårdgivares etableringar är att vikta ersättningen så att mottagningar i områden med större ohälsa i befolkningen får högre ersättning. Detta görs i form av indexet Care Need Index (CNI). CNI är ett välfungerande instrument för att kunna styra vårduppdrag mot en jämlik hälso- och sjukvård för att ge vårdgivarna bra förutsättningar att arbeta med hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser på individnivå i alla patientmöten.

Sammantaget arbetar Region Stockholm på flera nivåer för att förbättra folkhälsan, främst områden där den är som sämst. Aldrig tidigare har så mycket pengar och satsningar gjorts på förebyggande insatser och förbättrad folkhälsa.

Därmed anser jag interpellationen besvarad.

Stockholm den 22 mars 2022

Anna Starbrink